

Име

Държавно лесничейство "Мездра", административна принадлежност РУГ Берковица. Лесоустройствен проект 1997 година, ревизионен период 1985-1995.

Местонахождение

ДЛ "Мездра" граничи на север с ДЛ "Враца", на изток с ДЛ "Луковит" и ДЛ "Ботевград" и на запад с ДЛ "Своге". Горите в района на лесничейството са разположени на територията на област Монтана, като включват в себе си две общини и множество населени места, както следва:

Община Мездра, със следните населени места: с.Очин дол, с.Елисейна, с.Зверино, с.Зли дол, с.Оселна, с.Игнатица, с.Люти дол, с.Типченица, с.Лик, с.Ослен с.Криводол, с.Дърманци, с.Ребърково, с.Крета, с.Моравица, с.Руска бяла, с.Боденец, с.Крапец, с.Върбешница, с.Горна Кремена, с.Долна Кремена, с.Царевец, с.Старо село, с.Кален, с.Цаконица, с.Горна Бешовица, с.Брусен и гр.Мездра.

Община Роман със следните населени места: с.Камено поле, с.Кунино, с.Долна Бешовица, с.Радовене, с.Стояновци, с.Хубавене, с.Караш, мах.Средни рът, мах.Марково равнище, с.Курново, с.Синьо бърдо, с.Струпец и гр.Роман.

Географско положение

ДЛ "Мездра" е разположено в Северозападна България. Районът на лесничейството има формата на неправилен многоъгълник с дължина по посока "север-юг" около 25 километра и "изток-запад" около 47 километра. Най-голямото разстояние между две крайни точки е 50 километра, а най-малкото е 8 километра.

В западната си част обхваща горските комплекси по северните дялове на планината Ръжана и южните дялове на Врачанската планина, събиращи се в живописния пролом на река Искър. При с.Люти брод местността "Ритли" очертава границата между Главната старопланинска верига и Предбалкана, където е разположена по-голямата част от стопанството, разпръсната на по-малки или по-големи горски комплекси сред селскостопанския фонд.

Релеф

Горите в района на ДЛ "Мездра" се простират върху две основни геоморфоложки структури. На запад това е Старопланинската сводесто-верижна система, имаща високопланински верижен и блоково-разломен релеф с високо издигната инициална повърхнина (около 1300 м н.в.), както и гънкови и гънково-разломни морфоструктури в мезозойско-палеогенската мантия, издигнати през неоген-кватернера - прилежащите към същинската част на Искърския пролом повърхнини.

На изток горските масиви са разположени върху хълмисто-ридов релеф в наложени миоценски понижения с фрагменти от плиоценски денудационни повърхнини (150-250 метра) с каньоновидни врязвания. В югоизточните и южни райони е застъпен нископланинския ридов релеф със слабо издигната инициална повърхнина (около 700 метра). Като релефна форма широко са разпространени и окарстените повърхнини. Други интересни релефни форми са т.нар. хокбег (ритла) - прочутите ритли при с.Люти брод, и понори (дупки).

Най-ниската част на лесничейството е леглото на р.Искър при с.Кунино - 70 м н.в., а най-високата - 1450 м н.в. е в района под връх Ръжана. Средната надморска височина е 450 метра.

Таблица № 1

за разпределението на дървопроизводителната площ според наклона на терена

Степен на наклона	Площ в хектари	%
равно (0-4)	980,6	4,3
полегато (5-10)	2859,3	12,5
наклонено (11-20)	7213,6	31,4
стръмно (21-30)	9007,2	39,2
мн.стръмно (над 31)	2898,0	12,6
Общо:	22958,7	100,0

Хидроложки условия

Най-голямата река в района на ДЛ "Мездра" е Искър. Лесничейството се отличава с гъста речна мрежа като всички реки се явяват десни или леви притоци на р. Искър. Такива са реките: Еленски дол, Ръжанска, Джернъвица, Керекушка, Габровница, Клисурска, Малка река, Бруснишка, Типченишка, Курновска, Малки Искър, Батулска и Беленска - десни притоци на р.Искър, както и реките Очиндолска, Златица, Моравишка, Крапешка, Боденска и Косматица и по-големите долове: Жабокрек, Селски, Червени, Радомиров и други - леви притоци на р.Искър.

Важни за стопанската дейност са и някои от притоците на р. Искър - Клисурска, Мала, Типченишка, Курновска, Батулска, Беленска, Моравишка, Крапешка, Боденска и особено Малки Искър, които протичат по добре изразени наносни долини. Тези течения имат относително променлив дебит, но и през най-сухите периоди на годината не пресъхват.

Геоложки строеж

В западната част на лесничейството, обхващаща Старопланинската верига, са разпространени от една страна формацията на гранитите, представени от старопланински калциево-алкални интрузии - гранити, гранодиорити, гнайси, гранитогнайси, амфиболити и диабаз (филитоидна формация), а също така и от кварцити (филитоидни аргилити) Всички те образуват основата на северните склонове на Ръжана планина.

Южните склонове на Врачанската планина (част от Народен парк "Врачански Балкан") са изградени от средно триаски варовици и варовити пясъчници, пясъчници, лиски и конгломерати от долния триас.

В Предбалкана проломът на р.Искър профилира главно горно кредните мергелно-варовити пластове на Мездренската синклинала и Бешовишката и Маркова антиклинали с добре изразени, лесно разрушими мергели, пясъчници или с устойчиви варовици от долната и горната креда.

По теченията на река Искър и най-големия ѝ приток - Малки Искър са формирани холоцен и кватернерни речни тераси, предимно от пясъци и чакъл.

Климатични условия

Според справочника "Климатичните райони на България и техният климат - 1963 година" на Л.Събев и Св.Станев, територията на лесничейството попада в Умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област. Съгласно "Горскорастително райониране в РБ" (1979, Захариев) лесничейството попада в Мизийската горскорастителна област, подобласт Северна България със съответните пояси и подпояси.

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.)

В него попадат поречията на р.Искър и на по-големите ѝ притоци - Малък Искър, Клисурска, Мала, Типченишка, Курновска, Батулска, Беленска, Моравишка, Крапешка, Боденска. Тук средната годишна температура се движи между 11.6-12.2°C, средният брой на дните с температура по-голяма от 10°C е между 204 и 216, средната януарска температура - между -1.6 и -2.2°C. Снежната покривка се запазва от 43 до 62 дни. Дължината на вегетационния период е между 6 и 7 месеца.

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмисти дъбови гори (0-400 м н.в.)

Обхваща равнинните горски площи в района на лесничейството. Тук средните годишни температури се колебаят между 10.6°C и 11.7°C, средният брой на дните с $t > 10^\circ\text{C}$ е между 194 и 210, средната януарска температура е между -0.3°C и -3.2°C. Снежната покривка се задържа от 41 до 63 дни. Дължината на вегетационния период е между 6.5 и 7 месеца.

М-I-3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400-600 м н.в.)

Тук попадат горските площи, разположени в по-голямата част от Предбалкана. Средната годишна температура се движи между 9.6°C и 10.6°C, средният брой на дните с $t > 10^\circ\text{C}$ е между 188 и 204, средната януарска температура е между -1.3 и -2.5°C. Снежната покривка се запазва между 40 и 67 дни. Дължината на вегетационния период е около 6 до 6.5 месеца.

М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)**М-II-1 - Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)**

Той обхваща горските площи, попадащи във високите части на Предбалкана и части от Старопланинската верига. Средната годишна температура в тези части на лесничеството е между 7.5°C и 9.9°C, средният брой на дните с $t > 10^{\circ}\text{C}$ е между 161 и 195, средната януарска температура се движи между -1.6 и -3.4°C. Снежната покривка се задържа между 48 и 82 дни. Дължината на вегетационния период е между 5.5 и 6 месеца.

М-II-2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000-1500 м н.в.)

Тук попадат ограничени части от Старопланинската верига, принадлежащи към лесничеството. Средната годишна температура се движи между 4.8 и 7.0°C, средният брой на дните с температура по-висока от 10°C е между 123 и 149, средната януарска температура е между -2.3 и -5.2°C. Снежната покривка се задържа от 84 до 142 дни. Дължината на вегетационния период е 4-5 месеца.

Данни за температурата на въздуха и за количеството на валежите са представени съответно в Таблица № 2 и Таблица № 3.

Таблица № 2

за температурата на въздуха

Пояси и подпояси с надморска височина в метри	Средна годишна температура	Средна годишна абсолютна минимална	Средна годишна абсолютна максимална
М-I-1 (0-600 м н.в.)	10,9	-32,5	43,2
М-I-2 (0-400 м н.в.)	11,0	-35,5	43,5
М-I-3 (400-600 м н.в.)	10,9	-33,7	40,6
М-II-1 (600-1000 м н.в.)	8,7	-38,3	42,5
М-II-2 (1000-1500 м н.в.)	5,7	-26,7	35,5

Таблица № 3

за количеството на валежите

Пояси и подпояси с надморска височина в метри	Сума валежи годишно в мм	Месец с максимална валежна сума	Месец с минимална валежна сума
М-I-1 (0-600 м н.в.)	632	VI	II
М-I-2 (0-400 м н.в.)	624	VI	II
М-I-3 (400-600 м н.в.)	697	VI	II
М-II-1 (600-1000 м н.в.)	616	VI	II
М-II-2 (1000-1500 м н.в.)	1078	VI	II

Почви

Държавно лесничество "Мездра" се отличава с разнообразни почви, поради големите различия в надморските височини, разнообразния релеф, климат и геоложка основа. Срещат се следните основни почвени типа: от наносните - алувиална и алувиално-делувиална почва; от пълнопрофилните - сива, светлосива и тъмносива горска почва, кафява горска - тъмна, преходна и светла; и от интразоналните - хумусно-карбонатна почва.

Таблица № 4

за разпределението на дървопроизводителната площ по почвени типове

Типове горски почви	Площ в ха	%
алувиална	366,2	1,6
алувиално-делувиална	34,9	0,1
сива горска	12846,5	55,9
тъмносива горска	975,4	4,3
светлосива горска	1393,6	6,1
кафява тъмна	605,2	2,6
кафява преходна	2685,7	11,7
кафява светла	597,2	2,6
хумусно-карбонатна	3454,0	15,1
Всичко:	22958,7	100,0

От общата площ на лесничейството 3062,1 ха или 12,3% са засегнати от различните видове ерозия.

Растителност

Според "Класификационна схема на типовете горски месторастения в България" от 1983 година, територията на ДЛ "Мездра" попада в Мизийската горскорастителна област, подобласт Северна България, а във вертикално отношение заема 2 пояса и пет подпояса.

М-I - Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-600 м н.в.)

М-I-1 - Подпояс на заливните и крайречни гори (0-600 м н.в.)

Подпоясът заема 1.2% от залесената площ на лесничейството. Обхваща поречието и крайречната тераса на р.Искър и по-големите ѝ притоци. В резултат на залесителни мероприятия са създадени култури от високопродуктивни клонове топола - Регенерата, I-214.

М-I-2 - Подпояс на равнинно-хълмистите дъбови гори (0-400 м н.в.)

Този подпояс заема 39.5% от залесената площ на лесничейството. Естествената растителност е представена от характерните чисти и смесени благунови и церови формации със спътници от горун, габър, клен, брекина, мъждрян, келяв габър и други. От изкуствено внесени дървесни видове най-голямо е участието на акацията, след това на черния бор. От храстовите видове се срещат: дрян, глог, смрадлика, драка, шипка, птиче грозде. Тревната растителност е представена от типичните за дъбовите гори видове: житни треви, острица, ягода, поддъбиче, къпина, мащерка, коприва, жълт кантарион, червен кантарион и други.

М-I-3 - Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (400-600 м н.в.)

Подпоясът заема 35.1% от залесената площ на лесничейството. В него зимният дъб достига оптималното си разпространение и се чувства много удобно на северните склонове. Южните склонове най-често са заети от смесени зимендъбови, благунови и церови насаждения със спътници мъждрян, келяв габър, брекина. Срещат се и чисти и смесени липови насаждения, а също и габъррови насаждения. В този подпояс се среща и обикновения бук в чисти насаждения или в смесени със зимния дъб. В този подпояс изкуствено са внесени акация, черен бор, бял бор, червен дъб.

М-II - Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (600-1800 м н.в.)

М-II-1 - Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (600-1000 м н.в.)

Заема 18.2% от залесената площ. Естествените формации са представени от зимния дъб, бука и цера и с по-малко участие сребролистна липа, шестил, обикновен явор, габър, трепетлика. На бедни и ерозирани месторастения са залесени черен бор, бял бор, акация. Срещат се насаждения от издънков бук и изкуствено внесена зелена дуглазка, които показват добър растеж.

М-II-2 - Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1000 -1500 м н.в.)

Подпоясът заема 6.0% от дървопроизводителната площ. Доминантният вид в този подпояс е бука. Тук са запазени най-добрите естествени букови насаждения. В резултат на извежданите в различни периоди от живота на естествените букови насаждения сечи, много от тях са се превърнали в разновъзрастни формации, като често в тях съжителстват екземпляри от 2-3 поколения с преход между тях. Създадените култури от обикновен смърч, зелена дуглазка, черен бор, бял бор, показват задоволителен растеж и много добра продуктивност.

Таблица № 5

Разпределение на площта по дървесни видове

Дървесни видове	Сегашен състав		Бъдещ състав	
	Залесена площ в ха	в %	Залесена площ в ха	в %
Бял бор	1038,3	4,7	400,7	1,8
Смърч	101,7	0,5	87,8	0,4
Черен бор	1705,0	7,8	1864,2	8,5
Ела	0,7	-	0,6	-
Лиственица	1,0	-	0,3	-
Зелена дуглазка	29,1	0,1	27,8	0,1

Атласки кедър	-	-	1,8	-
Бук	2675,9	12,2	2905,4	13,3
Червен дъб	25,7	0,1	72,9	0,3
Зимен дъб	3011,3	13,8	3469,5	15,9
Благун	3999,5	18,3	4419,6	20,2
Цер	1994,1	9,1	2612,7	12,0
Габър	494,2	2,3	440,7	2,0
Трепетлика	17,9	0,1	12,2	0,1
Явор	3,9	-	3,3	-
Бреза	34,5	0,2	33,8	0,2
Мъждрян	208,0	0,9	133,2	0,6
Орех	15,9	0,1	12,5	0,1
Акация	904,8	4,1	895,5	4,1
Космат дъб	260,8	1,2	244,8	1,1
Келяв габър	4416,1	20,2	3178,7	14,5
Айлант	45,7	0,2	68,3	0,3
Брекия	1,8	-	1,8	-
Планински бряст	0,1	-	0,2	-
Полски бряст	6,3	-	6,4	-
Върба	31,1	0,1	1,7	-
Бяла върба	5,1	-	1,0	-
Гледичия	0,7	-	5,5	-
Черна елша	2,4	-	0,5	-
Ива	10,1	-	-	-
Кестен	0,3	-	0,3	-
Конски кестен	0,1	-	-	-
Клен	48,7	0,2	46,1	0,2
Копривка	2,8	-	-	-
Круша	50,9	0,2	49,0	0,2
Леска	0,1	-	-	-
Едрolistна липа	23,7	0,1	34,1	0,2
Сребролистна липа	421,2	2,1	533,7	2,5
Махалебка	0,6	-	0,6	-
Череша	0,4	-	0,4	-
Черница	2,5	-	1,2	-
Чинар	0,1	-	0,1	-
Американски ясен	-	-	1,0	-
Планински ясен	48,8	0,2	43,3	0,2
тп Vachelieri	4,2	-	-	-
тп I-214	179,3	1,0	255,2	1,2
тп Regenerata	32,5	0,1	1,5	-
Бяла топола	12,0	0,1	-	-
ВСИЧКО	21869,9	100,0	21869,9	100,0

Характеристика на горския фонд

Общата площ на държавно лесничество "Мездра" е 25943,3 ха, от които 24926,4 ха или 96,1% устроена площ и 1016,9 ха или 3,9% горски пасища, за които е изработен отделен лесоустройствен проект.

Площта на горите от държавния горски фонд, предоставени на други организации (ПГФ), без да се изключват от него е 3832,1 ха. За тях е изработен отделен лесоустройствен проект. Площта на горите, създадени върху селскостопански земи (ССФ), без да се включват в горския фонд е 1449,0 ха. За тях също е изработен отделен лесоустройствен проект. Площта на горите, изключени от горския фонд (изкл.), но неусвоени за селскостопански земи е 489,6 ха. За тях също е изработен отделен лесоустройствен проект. За горите от ДЛ "Мездра", които са включени в Народен парк "Врачански Балкан" има изработен и отделен проект за ландшафтна таксация от 1993 година.

Таблица № 6
Разпределение на общата площ по вид на земите

Вид на земите	Площ в ха	%
Залесена площ	21869,9	84,3
Незалесена дървопроизводителна площ	1088,8	4,2
Недървопроизводителна площ	1967,7	7,6
Горски пасища	1016,9	3,9
ОБЩО:	25943,3	100,0

Таблица № 7
Разпределение на общата/залесената площ по вид на горите

Вид на горите	Площ в ха	%
Иглолистни	4123,3 / 3374,2	15,9 / 15,4
Широколистни високостъблени	3097,7 / 2605,8	11,9 / 11,9
За реконструкция	8633,8 / 6174,8	33,3 / 28,3
Издънковни за прерастване	-	-
Издънковни за превръщане	9120,7 / 8819,8	35,2 / 40,3
Нискостъблени	967,8 / 895,3	3,7 / 4,1
ВСИЧКО:	25943,3 / 21869,9	100,0

Разпределението на горите и голите горски площи по групи гори и функции е дадено в Таблица № 8.

Таблица № 8
Разпределение на общата площ по групи гори и функции

Групи гори	Иглолистни		Широколистни		Всичко	
	обща площ	залесена	обща площ	залесена	обща площ	залесена
ДС Функции	2617,5	2344,5	14504,2	13625,3	17121,7	15969,8
Защитни	905,5	638,5	2232,2	1675,5	3137,7	2314,0
Рекреационни	139,2	114,0	204,3	185,2	343,5	299,2
Защитени	453,5	269,6	3805,6	2952,9	4259,1	3222,5
Други	7,6	7,6	56,8	56,8	64,4	64,4
Общо ЗРЗТ	1505,8	1029,7	6298,9	4870,4	7804,7	5900,1
Общо ДСФ+ЗРЗТ	4123,3	3374,2	20803,1	18495,7	24926,4	21869,9
Горски пасища	-	-	1016,9	-	1016,9	-
ОБЩО	4123,3	3374,2	21820,0	18495,7	25943,3	21869,9

В лесоустройствения проект от 1985 година е предвидено ползване в размер на 363540 куб.метра, от което 214720 куб.метра от главни сечи и 148820 куб.метра от отгледни сечи. Общо за ревизионния период (1985-1995), от всички видове сечи са добити 208131 куб. м или средно годишно по 18921 куб. м, т.е. добити са 57,3% от предвиденото по лесоустройствен проект.

Общият размер на ползването за периода 1997-2007 година е предвидено на 405200 куб. м или 40520 куб. м средногодишно. Средногодишното ползване се увеличава с 3070 куб. м, като главните сечи имат минимално намаление от 110 куб. м, отгледните сечи намаляват с 3730 куб.м и сечите за реконструкция с 6790 куб.м. Основен вид сеч през десетилетието ще са санитарните сечи с увеличение от 13720 куб.м.

Санитарно състояние на гората

Санитарното състояние на горите в ДЛ "Мездра" не е добро. Повреди са установени на 28,8% от залесената площ. Особено тежко е положението в издънковите дъбови гори. При зимния дъб 47% са заболели, като 2% са напълно загинали. При благауна 43% са заболели, но силно повредените са 2%. Това съхнене се дължи предимно на трахеомикозата. По същата причина при косматия дъб са засегнати 74% от насажденията. При цера положението е по-добро - пострадали са 15% и то слабо. В буквите насаждения повредите са по-малки. Общо повреди от трахеомикоза са установени на 30,9% от залесената площ на лесничеството.

В южната част на лесничейството се наблюдава каламитет от гъботворка (*Limantria dispar*). Гъсеницата изяжда листата на всички дървесни видове. Най-много са пострадали габъра 29,9%, зимния дъб 8,5%, бука 6% от цялата площ.

Стопанисващите органи са взели сериозни мерки за подобряване на санитарното състояние на гората. Предимство се дава на санитарните сечи, когато се явяват масови повреди. Мерки се взимат и срещу листогризеците, като се води авиобиологична борба с тях. Поради големите загуби с предимство са извеждани сечите в районите с пожари. През периода 1992-1995 год. е водена авиобиологична борба с вредители по горите.

Странични ползвания

Поради липса на данни от страна на лесничейството, справката е направена за периода 1992-1996 година.

Таблица № 9
За страничните ползвания

Странични ползвания	Мярка	Предвидено по ЛУП (1985-1995) средногодишно	Реализирано средногодишно (1992-1996)	Предвидено по ЛУП (1997-2007) средногодишно
Паша - площ	хектари	13491,4	12620	13528,1
Едър добитък	брой	8648	758	13528
Дребен добитък	брой	?	21225	67641
Сено	тона	100	42	40
Листников фураж	пр.куб.м	1000	-	1700
Билки: липов цвят	тона	0,500	0,972	0,5 1
Гъби	тона	2,500	-	1,5
Шипки	тона	1	-	

Лечебни растения

Списък на лечебните растения в района на ДЛ "Мездра" според Хорологичния атлас на България:

1. Бял равнец - *Achillea millefolium* L. - среща се върху скални, каменисти, пясъчливи места в посока на ксерофитните дъбови гори;
2. Бъзак (тревист бъз) - *Sambucus ebulus* L. - среща се навсякъде по богати и влажни месторастения;
3. Ветрогон - *Eryngium campestre* L. - среща се върху сухи и умерени влажни пасища, студоустойчив ксерофит;
4. Горски слез - *Malva sylvestris* L. - расте из тревисти, буренливи места, крайпътни насипи, край огради, термофилен вид;
5. Див джоджен (водна мента) - *Mentha aquatica* L. - среща се по влажни места, край реки, канали и др.;
6. Див пелин - *Artemisia absinthium* L. - среща се навсякъде;
7. Девисил - *Heracleum sibiricum* L. - среща се по влажни и сенчести места;
8. Еньовче - *Galium verum* L. - среща се по умерено сухи до влажни поляни, ливади, пасища, в равнинно предпланински пояс;
9. Жълт кантарион - *Hypericum perforatum* L. - среща се по сухи тревисти и каменисти обитания в зоната на дъба и бука;
10. Змийско мляко - *Chaledonium majus* L. - среща се по каменисти сенчести, влажни места, на алувиални почви, сенколюбив;
11. Камшик - *Agrimonia eupatoria* L. - среща се без ограничения;
12. Копитник - *Asarum europaeum* L. - среща се на свежи и богати месторастения в буковия пояс;
13. Кукурък - *Helleborus odoratus* W. - расте из храсталаци, поляни и разсветлени гори в габърво-горуновия и буков пояс;
14. Маточина - *Melissa officinalis* L. - среща се без ограничения върху свежи и богати месторастения;
15. Мъжка папрат - *Dryopteris filix mas* L. - среща се по влажни сенчести, богати месторастения в буковите и дъбови гори;
16. Пача трева - *Polygonum aviculare* L. - среща се навсякъде върху сухи месторастения;
17. Планинска чубрица - *Saturea montana* L. - расте върху сухи ерозиранни храсталачни и каменисти места, на хумусно-карбонатни почви;

18. Синя жлъчка (цикория) - *Cichorium intybus* L. - среща се навсякъде по ливади, поляни, край ж.п. линии, пътища;
13. Смардлика - *Cotinus coggygria* Scop. - расте по сухи и каменисти почви, предимно върху варовици в зоната на дъба, в дъбовите гори с ниска пълнота конкурира подраства;
20. Синя тинтява - *Gentiana cruciata* L. - расте по каменисти тревисти и храсталачни места в предпланинските и планините, светлолюбив и студоустойчив вид.

Видове от “Червена книга на НР България” и защитени от закона

Списък на защитените растения в района на ДЛ “Мездра” и записани в Червената книга на България, които се срещат в Западна Стара планина и Врачански Балкан.

1. Алпийско плюскавиче - *Silene alpina* - рядък вид, среща се върху каменливи варовити сипеи и ситноземи, в ксеротермичния дъбов пояс;
2. Боасиеров жълт кантарион - *Hypericum boissieri* - балкански ендемит, среща се върху хумусно-карбонатни почви в ксеротермалните дъбови гори;
3. Ванерова симфиандра - *Symphyantra wanneri* - рядък вид, среща се върху скални пукнатини;
4. Велчево плюскавиче - *Silene velcevii* - рядък вид, среща се върху скални пукнатини и варовити скали; защитено находище в района на с.Кунино и с.Караш; отдели 223; 232;
5. Грахова глушина - *Vicia pisiformis* - рядък вид, среща се върху сиви и светлосиви горски почви, в просветлени гори;
6. Есенен спиралник - *Spiranthes autumnalis* - рядък вид, среща се върху богати, влажни до сухи почви в буковия пояс;
7. Жерардова урока - *Vupleurum gerardi* - рядък вид, среща се по сухи, тревисти и каменливи синори;
8. Златиста власатка - *Festuca xanthina* - рядък вид, расте върху недостъпни отвесни скали, находище над с.Зверино;
9. Казашка хвойна - *Juniperus sabina* - рядък вид, среща се върху сухи планински склонове, в субалпийския пояс;
10. Келереров кентрантус - *Kentranthus kellereri* - рядък вид, расте върху варовити почви, сипеи, в пояса на дъбовите и букови гори;
11. Крапфиев лазерпициум - *Laserpitium krapfii* - рядък вид, среща се по скалисти склонове, каменливи тревисти места в буковия и иглолистен пояс;
12. Маслиноподобно бясно дърво - *Daphne oleoides* - рядък вид, среща се върху варовици, скални каменливи места в субалпийския пояс;
13. Мечо грозде - *Arctostaphylos uva-ursi* - рядък вид, среща се по сухи каменливи и скални полянки в планинския пояс;
14. Паничева пищялка - *Angelica rančićii* - балкански ендемит, среща се по влажни сенчести места край потоци в букови и иглолистния субалпийски пояс;
15. Пеперувовиден салеп - *Orchis papilionaceae* - рядък вид, среща се по мощни умерено влажни почви в дъбовия и габъровия пояс находище край с.Караш;
16. Розов божур - *Raeonia masculata* - застрашен вид, среща се върху свежи почви в дъбовия и буков пояс;
17. Хилядолистен морач - *Oenanthe millefolia* - български ендемит, среща се на сухи, тревисти места по крайнините на горите;
18. Червена (кавказка) липа - *Tullia rubra* - рядък вид, дърво, среща се по сенчести стръмни склонове в смесените дъбови гори, находище в Искърския пролом;
19. Циклама - *Syclamen soum* - рядък вид, расте върху сенчести места с дълбоки и богати почви в смесените дъбови гори.

Защитени територии

На територията на ДЛ “Мездра” са обявени следните защитени природни обекти:

Природна забележителност “Новата пещера”, пещера в землището на с.Люти брод с обща площ 0,5 хектара.

Природна забележителност “Червеница”, скално образувание в землището на с.Кунино с обща площ 3,0 ха.

Природна забележителност “Самуилица” I и II, пещери в землището на с.Кунино с обща площ 3,5 ха, включваща околните скални образувания от същата верига Червеница.

Природна забележителност “Ритлите”, скален масив в землището на с.Люти брод с обща площ 123,3 ха.

Историческо място “Косматица”, в землището на с.Кален с обща площ 1,0 ха.

Историческо място “Гроздев камък”, в землището на с.Кален с обща площ 3,0 ха.

Историческо място “Стола”, в землището на с.Цаконица с обща площ 1,0 ха.

Историческо място “Рашов дол”, в землището на с.Люти брод с обща площ 3,0 ха.